

## СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Георги Калагларски за дисертацията “Програмиране на форматни телевизионни предавания в България (2001-2014)“ на Бойко Новев за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по професионално направление 3.5.Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика – Електронни медии) към катедра „Комуникация и аудиовизуална продукция“

В своята дисертация Бойко Новев представя темата „Програмиране на форматни телевизионни предавания в България (2001-2014)“. Кратката, но прецизно точно формулировка предизвиква интерес поради значимостта, актуалността и динамиката в развитието на проблемната област. Форматните телевизионни предавания през двете десетилетия на новия век достигат своя апогей и допълват палитрата на медийния информационен шок на модерното общество. Мнозина изследователи виждат в новите медии началото на детронирането на медийната кралица, която близо половин век тънеше в разкоша на всеобща и хипнотизираща пристрастеност на зрителите, радваше се на необезпокояван комфорт, с неприкрита радост и с чувство на заслужена привилегия присвояваше лъвския пай от рекламните приходи. Но тя, телевизията, продължава да защитава лидерската си позиция, да владее огромна част от медийното време на аудиторията и заслужено да носи лавровия венец на информационен лидер. Форматните предавания не само допринасят за отстояване на тази лидерска позиция, но се развиват и утвърждават като апология в комуникацията с публиките.

Посочената характеристика на тази тенденция е сериозно предизвикателство за всеки изследовател на електронните медии. Но малцина успяват обхватно, задълбочено и със специфични интерпретации да

анализират съдържателните, семиотичните, наративните, бих казал и атрактивните аспекти на комуникации, които форматните телевизионни предавания създават . Тяхното присъствие и развитие, както и прилагането на най-нови професионални похвати, предизвикват системно изследване на феномена риалити шоу. Многоаспектното анализиране на визуалната магия, която фокусира едновременно вниманието на милиони хора с представи за една друга реалност, привлекателна и съблазнителна със своята необичайност, е пространство за последователен критичен подход в дисертацията на Бойко Новев.

Разработването на дисертационния труд впечатлява както със задълбочен и последователен подход при изследването на проблемите, с последователната историческа хронологичност, така и с амбиции за систематизиране на тенденциите в реализирането у нас на познати предавания от други страни и тяхното адаптиране към предпочитанията на българската публика. Открояват се мащабите и дълбочината на авторските анализи и съпоставки, умението да се предвидят възможните проявления през идните години. Проучвателната и анализаторската работа на докторанта е съсредоточена в систематизирането и анализирането на специфичните характеристики на форматните предавания в българската медийна практика.

Разнообразието на изследователския материал, в резултат от който се изследват тенденциите, аргументите и доказателствата за вътрешната логика на процесите, логично и убедително извеждат характеристики, тенденции и прогнози. Дисертантът откроява своите познания и компетентност, като се изявява в няколко внимателно подбрани роли – на анализатор на съвременни теоретични постановки и изявен стремеж за лична интерпретация, на познавач на тяхното практическо проявление, на коментатор на съвременни

практики и като, в някои моменти, визионер на тенденции. По този начин повествованието на дисертационния труд съвместява критичния подход към теоретични модели със съпоставяне на тяхното реализиране в динамично развиващата се медийна практика.

В композицията на дисертацията са потърсени и сполучливо са изведени приоритетни акценти. Основателно сред водещите са поставени форматните телевизионни продукции, а също и потребителските навици за поведение на аудиторията, която системно е подложена на нови изкушения. За това логично те са определени като предмет на дисертационния труд. Целта на изследването е дефинирана лаконично като резултат и на умело поставените ограничения и параметри на изследването.

Това научно изследване е написано убедително, в него няма притеснение от противоречивите оценки и анализи на форматните телевизионни предавания, а понякога и от неразбраната българската информационна среда. С избрания изследователски подход Бойко Новев демонстрира задълбочено познание на изследваната тема, разкрива компетентност и последователно развита изследователска пристрастеност. Както докторантът посочва, дисертационният труд се състои от 167 печатни страници. Посочените библиографски източници са 102 заглавия, от които 30 на български език, 10 на чужди езици, останалите са нормативни актове и онлайн източници, публикации в специализиран и периодичен печат.

**Научният принос** на дисертацията може да се потърси в няколко тематични направления. **Първо** – за първи път у нас изследвани са форматните предавания в българския ефир за период от 15 години. **Второ** – направен е сполучлив опит за примерна класификация на различните типове

форматни предавания (стр.20). **Трето** – убедително се откроява и в логична последователност се представя личната позиция на докторанта. **Четвърто** – в дисертацията системно се извеждат собствени виждания, анализи и разсъждения, оценки и изводи, в резултат от които се правят конкретни предложения. **Пето** – компетентно и аргументирано, с добро владение на професионалната терминология, дисертантът защитава своите позиции и твърдения, често дава многовариантност на отговорите по въпроси, които извежда като приоритетни (стр.24).

Ще изразя и някои **критични забележки**. **Първа** – формулирани са 14 хипотези за доказване, но много от тях са констатации, а други са безспорни и не се нуждаят от доказване. **Втора** – структурата на дисертацията щеше да бъде по-добре композиционно и съдържателно поднесена, ако всяка глава завършва с ясни, конкретни, научно обосновани изводи и обобщения. **Трета** – избраната тема за изследване, както и анализираният фактологичен материал, изискват по-разнообразно графично поднасяне на констатациите и направените сравнения – таблици, графики, диаграми и други графични способности.

**Научният инструментариум** е умело избран и допринася за постигане на поставените цели. **Стилът** е прецизен, докторантът рядко се отклонява с обстоятелствени пояснения. Посочени са **две научни публикации**.

Всички тези констатации ми дават достатъчно основание да предложа **положителна оценка** на дисертацията на Бойко Новев, както и становище за присъждане на образователната и научна степен “Доктор“ в професионално

направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки  
(Журналистика – Електронни медии). Пожелавам успешна публична защита!

**Доц. д-р Георги Калагларски**